

รัฐ : การเสริมสร้างนโยบายรัฐสวัสดิการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย

State : Strengthening the welfare state policy to reduce inequality in Thai society

พระศิลาศักดิ์ สุเมธ (บุญทอง)

Phra Silasak Sumato (Buntong)

พระมหาไทยน้อย ญาณเมธี (สาลงสิงห์)

Phramaha Thainoi Yanamethi (Salangsing)

จำลองเอก เจนณรงค์ ผานคำ

Sgt.Maj.Jennarong Phankam

สถาพร ว่องสัณพงษ์

Sataporn Vongsatanapong

จิรวรรณ สิทธิศักดิ์

Chirawan Sitthisak

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

Mahamakut Buddhist University Roi-Et Campus

พระนัฐวุฒิ สิริจิต (ศรีจันทร์)

Phra Natthawut Siricando (Srichan)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: phrasilasak@gmail.com

(Received: August 23, 2021/ Revised: October 16, 2021/ Accepted: October 19, 2021)

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งนำเสนอประเด็น รัฐกับการเสริมสร้างนโยบายรัฐสวัสดิการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย การที่ภาครัฐของไทยได้กำหนดนโยบายที่สนับสนุน รัฐสวัสดิการให้กับประชาชน ที่มุ่งสู่ความเป็นรัฐสวัสดิการที่สมบูรณ์เป็นการแก้ไขความเหลื่อมล้ำ ทางเศรษฐกิจและสังคมของพลเมืองในประเทศ และการนำนโยบายดังกล่าวเพื่อใช้แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างแท้จริง จะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาแบบยั่งยืนที่สมบูรณ์ เป็นการเสริมสร้างนโยบายรัฐสวัสดิการเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันทุกมิติทางสังคมไทย ตามนโยบายรัฐบาลหรือนโยบายประชารัฐ ยุทธศาสตร์ภาครัฐ พระราชบัญญัติและแผนพัฒนาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่เป็นเครื่องมือสนับสนุนให้รัฐบาลมีอำนาจหน้าที่ โดยชอบธรรมในการจัดระบบรัฐสวัสดิการสำหรับสร้างความอยู่ดีกินดีให้ประชาชน เข้าถึงความต้องการและสิ่งจำเป็นที่แท้จริง และเพียงพอในการจัดสรรการสนับสนุนการจัดรัฐสวัสดิการแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงที่เป็นธรรม

คำสำคัญ: รัฐ; นโยบายรัฐสวัสดิการ; ความเหลื่อมล้ำ

Abstract

This article aims to present the issue of the state and the strengthening of welfare state policies to reduce inequality in Thai society. The Thai government's policies that support welfare state for the people towards a welfare state that completes the inequality correction socio economic status of citizens in the country and the implementation of such policies to

truly solve the problem of social and economic inequality will benefit the complete sustainable development It is to strengthen the welfare state policy. achieve equality in all dimensions of Thai society according government policy or civil state policy government strategy National Development Act and Plan No. 12 as a supporting tool government agencies fairness in organizing the welfare state system for creating the well-being of the people Access to real needs and necessities and enough to allocate support for the provision of the welfare state to the public thoroughly

Keywords: state; welfare state policy; inequality.

1. บทนำ

สภาพปัญหาทางสังคมไทยตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน รัฐบาลทุกยุคสมัยได้มีนโยบายที่จะเสริมสร้างหรือการจัดงบประมาณเพื่อมาดูแลสวัสดิการให้แก่ประชาชน หากมองย้อนกลับไปในอดีต พบว่า ในปี พ.ศ. 2536 รัฐบาลได้เริ่มดำเนินการโครงการสวัสดิการสังคมที่เป็นรากฐานของสวัสดิการในปัจจุบัน 3 โครงการ คือ 1) โครงการแก้ปัญหาความยากจน (กข. คจ.) เป็นโครงการที่ให้เงินหมู่บ้านยากจน 280,000 บาทและให้คนจนขอกู้ไปประกอบอาชีพแบบไม่มีดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยต่ำ 2) โครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นโครงการที่ให้เงิน 200 บาทต่อเดือนแก่ผู้สูงอายุที่ยากจน ถูกทอดทิ้ง หมู่บ้านละ 3-5 คน 3) โครงการ สวัสดิการประชาชนด้านการรักษาพยาบาล (สปร.) ซึ่งเดิมเป็นโครงการสงเคราะห์ประชาชนผู้มีรายได้น้อยด้านการรักษาพยาบาล (สปน.) ที่ริเริ่มโดยรัฐบาล ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ในปี พ.ศ. 2518

ในปีพ.ศ.2544 รัฐบาลไทยรักไทยเข้ามาบริหารประเทศ ก็ฉีกแนวเป็นกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาททุกคนมีสิทธิกู้ถึงกระนั้นปัญหายังเหมือนเดิม คือ คนที่กู้เงินก็ยังไม่ใช้คนจนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ โครงการสปร. ซึ่งเป็นลักษณะสงเคราะห์คนไม่จนได้บัตร สปร. ก็มีมากมายเมื่อรัฐบาลไทยรักไทยเข้ามา โครงการนี้ก็ถูกแปลงโฉมเป็นแบบถ้วนหน้า เรียกว่า 30 บาทรักษา ทุกโรค อีกโครงการหนึ่งคือ โครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ก็เป็นการสงเคราะห์คนแก่ยากจนถูกทอดทิ้ง แต่ก็มีผู้สูงอายุที่ไม่จนได้รับเบี้ยยังชีพ จนมาถึงยุคพรรคไทยรักไทยเพิ่มจำนวนผู้มีสิทธิทั่วประเทศจาก 4 แสนคนเป็น 1 ล้านคน แต่พรรคไทยรักไทยก็สิ้นสภาพไปเสียก่อนที่จะขยายโครงการนี้เป็นถ้วนหน้า เมื่อพรรคประชาธิปัตย์เข้ามาบริหารประเทศในปี พ.ศ. 2552 ก็มีการขยายสิทธิให้แก่ผู้สูงอายุทุกคนได้รับเบี้ยยังชีพ (อนุสรณ์ ธรรมใจ, 2558: 6-7)

ในปี พ.ศ.2553 สมัยนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะความไม่ชัดเจนในนโยบายสวัสดิการสังคมของไทย คือ ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลเป็นผู้สนับสนุนทางการเงินและผู้ดำเนินการจัดสวัสดิการสังคมให้ประชาชน ไม่ใช่ให้ชุมชนทำ ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการสวัสดิการแบบถ้วนหน้า ต้องการความเสมอภาค เท่าเทียมกัน แต่ในกลุ่มประชาชนผู้มีรายได้ดี จะไม่ชอบแบบถ้วนหน้า กล่าวคือผู้เสียภาษี และมองเห็นอนาคตว่าถ้าจัดสวัสดิการแบบถ้วนหน้าแล้วภาษีก็จะสูงขึ้น ทำให้ไม่สามารถดำเนินการด้านนโยบายรัฐสวัสดิการได้

ปัจจุบันรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาได้พยายามแก้ไขปัญหาสังคมไทยตามหลักประชารัฐ ที่ได้เสริมสร้างเป็นนโยบายหลักที่สังคมไทยกำลังเผชิญปัญหาการเกิดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ รวมถึงด้านการประกอบอาชีพจนเป็นปัญหาเกิดความยากจนในสังคมไทย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ถือเป็นปัญหาใหญ่ในระดับชาติที่รัฐบาลต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหา ที่ให้ความสำคัญการหาวิธีการเยียวยาปัญหาในสังคมไทย ซึ่งถือเป็นนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559: 78) ที่รัฐบาลให้ความสำคัญและได้ดำเนินการ

อย่างต่อเนื่องแม้ว่าปัญหาความยากจนในปัจจุบันจะลดระดับลงในระดับหนึ่ง ก็ตามแต่ในสถานการณ์ปัจจุบันนั้นความยากจน และความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย นับวันยังมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้การประกอบอาชีพเพิ่มจำนวนขึ้น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562: 57) ในปี 2019 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พบว่า ความเหลื่อมล้ำที่วัดจากด้านรายได้และรายจ่าย ของครัวเรือนไทยมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา แต่ยังคงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลก อย่างไรก็ตาม เมื่อวัดจากด้านความมั่งคั่ง ยังพบว่า ความเหลื่อมล้ำยังอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องมา 6 ปี โดยข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในปี 2562 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ครัวเรือนกลุ่มรายได้สูง (Top 10%) ครอบครองสินทรัพย์ทางการเงินคิดเป็นมูลค่าเกือบครึ่งหนึ่งของทั้งประเทศ สอดคล้องกับข้อมูลเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ ณ เดือนธันวาคม ปี 2019 ซึ่งร้อยละ 87.6 ของบัญชีเงินฝากประเภทบุคคลธรรมดา มียอดเงินฝากไม่ถึง 5 หมื่นบาท และมีเพียงร้อยละ 1.3 ที่มีเงินฝากมากกว่า 1 ล้านบาท สะท้อนจากยอดคงค้างเงินฝากมากกว่า 1 ล้านบาทที่ขยายตัวเร่งขึ้นต่อเนื่องมากกว่ากลุ่มอื่น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562: 64)

แต่ยังเป็นปัญหาที่สำคัญที่รัฐบาลต้องเข้ามาดูแลแก้ไข การมีมาตรการรัฐสวัสดิการที่ภาครัฐได้มีการเสริมสร้างระบบสาธารณสุขให้แก่ประชาชนได้เข้าถึงสวัสดิการด้านต่างๆ เพื่อใช้แก้ไขปัญหาในเบื้องต้นลดความยากจน ในการช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยให้พ้นปัญหาความยากจนขึ้น ด้วยการสำรวจขึ้นทะเบียนของผู้มีรายได้น้อย และการออกมาตรการด้านนโยบายของภาครัฐเพื่อช่วยในการลดค่าครองชีพถือเป็นหนึ่งนโยบายหลักที่ภาครัฐได้ให้ความสำคัญ ปัญหาแก้ไขโดยออกนโยบายด้านรัฐสวัสดิการที่สามารถครอบคลุมและมีคุณภาพเพียงพอ กับความต้องการของประชาชนภายใต้รัฐสวัสดิการต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนในสังคมสามารถเข้าถึงอย่างเท่าเทียม ได้อย่างเป็นรูปธรรมที่ภาครัฐมีมาตรการช่วยเหลือประชาชนระดับฐานรากของภาครัฐ เพื่อลดช่องว่างของความยากจนให้มีการกระจายด้านรายได้ที่เท่าเทียมมากขึ้น ซึ่งนโยบายภาครัฐปัจจุบันพยายามเน้นแก้ไขปัญหาคความยากจนในสังคมไทย แม้ปัจจุบันจะมีการแก้ไขปัญหาคความยากจนที่มีสภาพที่ดีขึ้นบางส่วนก็ตาม แต่ยังไม่สามารถลดช่องว่างรายได้สูงสุดกับรายได้น้อยที่สุดอย่างมีประสิทธิภาพ (สถาบันพระปกเกล้า, 2562: 116) จะเห็นว่าความเหลื่อมล้ำนั้นสูงมาก และคงเป็นไปไม่ได้ที่จะทำให้ทุกคนมีรายได้เท่ากันหมด แต่สิ่งที่น่าสนใจและควรจะทำให้ได้ก็คือ จะต้องทำให้คนมีโอกาสเท่าเทียมกันมากขึ้นใน การที่จะยกระดับรายได้ของตนเอง ซึ่งสิ่งที่ทำหน้าที่ยังกล่าวได้ก็คือการสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการของภาครัฐ อย่างการศึกษาและบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ โดยการศึกษาที่มีคุณภาพนั้นจะเป็นตัวช่วยให้คนสามารถยกระดับตัวเองไปสู่บันไดรายได้ในขั้นที่สูงขึ้น ในขณะที่บริการด้านสาธารณสุขที่มีคุณภาพ นั้น จะทำให้คนมีศักยภาพเต็มที่ในการทำมาหาเลี้ยงชีพ การสร้างโอกาสให้กับทุกๆ คนโดยเท่าเทียมจะมีส่วนช่วยบรรเทาปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากความรู้สึกเหลื่อมล้ำของคนในสังคมได้

แม้ภาครัฐพยายามตั้งเป้าหมายด้านยุทธศาสตร์ชาติ ให้ประชาชน มีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน แล้วก็ตามแต่ยังทรงผลสะท้อนด้านมิติการเติบโตอย่างทั่วถึงของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะทางปฏิบัติในการจัดรัฐสวัสดิการแก่ประชาชนให้อยู่ภายใต้นโยบาย ประชาธิรัฐ ของรัฐบาลปัจจุบัน ที่กำหนดค่านันสัญญาที่จะดำเนินการผลักดันให้เกิด รัฐสวัสดิการเต็มรูปแบบให้ดีขึ้นโดยเฉพาะการดูแลประชาชน เพื่อเหลือประชาชนกลุ่มที่ด้อยโอกาส ทางสังคมด้านเศรษฐกิจตามนโยบายของภาครัฐที่จะนำพาประชาชนสังคมไทย (พัชรกัญญ์ เรียรชุนันท์ และคณะ, 2562: 333) ก้าวพ้นกับดักความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเท่าเทียมสู่รัฐสวัสดิการเข้ามาเติบโตเต็มสิ่งที่ขาดหายไปจากปัญหาที่เกิดขึ้น ปัจจุบันภาครัฐได้ดำเนินการตามนโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ประชาชนกินดีอยู่ดี เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยตามนโยบาย

ภาครัฐถือเป็นเครื่องมือกระตุ้นเศรษฐกิจทางอ้อม หากกล่าวถึงนโยบายรัฐสวัสดิการที่ภาครัฐได้เสริมสร้างแก่ประชาชนปัจจุบันที่ได้ดำเนินการว่า ก่อให้เกิดความยั่งยืนหรือไม่

ซึ่งบทความนี้มีวัตถุประสงค์นำเสนอประเด็น การเสริมสร้างด้านนโยบายรัฐสวัสดิการแห่งรัฐ การนำนโยบายรัฐสวัสดิการเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา การเสริมสร้างระบบรัฐสวัสดิการให้เกิดความยั่งยืน ผู้เขียนสามารถอธิบายประเด็นแนวความคิดที่สอดคล้องรัฐกับการเสริมสร้างการให้บริการระบบสาธารณสุขแก่ประชาชนภายใต้นโยบายรัฐสวัสดิการ รวมทั้งได้ค้นคว้ารวบรวมเพื่อใช้เป็นหลักและแนวทางวิชาการฉบับนี้ไว้ดังจะกล่าวในหัวข้อถัดไป

2. การเสริมสร้างด้านนโยบายรัฐสวัสดิการแห่งรัฐ

รัฐสวัสดิการ หมายถึง รัฐบาลหรือสังคมที่มีบทบาทความรับผิดชอบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในด้านต่างๆ เช่น การตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชนในการศึกษา สุขภาพอนามัย เศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม เพื่อเป็นการเสริมสร้างความผาสุกให้แก่ประชาชนโดยรัฐเป็นผู้ดำเนินการทั้ง เป็นรูปแบบที่กำหนดด้านนโยบายของประเทศ ซึ่งเน้นการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างระบบหลักประกันการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพอย่างน้อยในระดับพื้นฐานแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกันเพื่อบรรเทาผลกระทบที่ประชาชน ได้รับจากนโยบายการพัฒนาประเทศและประเทศที่เป็นรัฐสวัสดิการที่พยายามใช้ “อำนาจรัฐ” เพื่อควบคุม “อำนาจตลาด” ไม่ให้สร้างความเดือดร้อนให้กับพลเมืองและเพื่อบรรเทาผลกระทบของอำนาจตลาดโดยอาศัยกลไกด้านการเมืองและการบริหารจัดการ เป็นเครื่องมือสร้างความมั่นคงทางสังคมอย่างน้อยใน 3 ด้านคือ 1) ด้านรายได้โดยสร้างมั่นคงด้านรายได้ให้กับบุคคลหรือครอบครัว 2) สร้างหลักประกันให้ประชาชนเมื่อต้องตกอยู่ในสภาวะการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ต่างๆ เช่น การเจ็บป่วย การว่างงาน การเป็นผู้สูงอายุ เป็นต้น 3) สร้างความมั่นใจให้กับประชาชนว่าทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสังคมโดยไม่มีสถานะชนชั้นเป็นปัจจัยขัดขวางการเข้าถึงบริการสังคมของรัฐ และประเทศที่มีนโยบายสังคมที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในสังคม (รพีพรรณ คำหอม, 2545: 143-144) ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยรัฐจัดนโยบายเสริมสร้างการให้บริการทางสังคมให้กับประชาชนอย่างกว้างขวางทั่วถึง เป็นการสร้างระบบความมั่นคงทางสังคมให้กับประชาชนภายในรัฐ จึงเป็นที่มาของการสร้างระบบและกลไกในการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อช่วยเหลือประชาชนและยังเป็นเครื่องมือในการกระตุ้น เศรษฐกิจในทางอ้อมอีกด้วย ทั้งนี้เป็นไปตามเงื่อนไขในการแก้ไขปัญหาสังคมขนาดใหญ่ที่ต้องอาศัย อำนาจของรัฐบาลควบคู่กับการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และภาคประชาชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และสร้างแนวทางการการพัฒนาอย่างยั่งยืน

อย่างไรก็ตาม ความยั่งยืนของระบบรัฐสวัสดิการสังคมไทยควรเรียนรู้จากประสบการณ์หลายประเทศที่กำลังปฏิรูปเพื่อหาจุดสมดุลระหว่างการดูแลประชาชนอย่างทั่วถึง ผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน และความยั่งยืน หนึ่งในกระแสปฏิรูปสากลที่ไทยควรคำนึงถึงคือระบบสวัสดิการที่ดีควรมีลักษณะของการลงทุนทางสังคม (social investment) เช่น ให้ลำดับความสำคัญกับดูแลเด็กและเยาวชนเพราะผลตอบแทนกลับต่อสังคมสูงมาก เป็นต้น นอกจากนั้นยังควรประยุกต์ใช้พัฒนาการใหม่ ๆ ของการบริหารสวัสดิการ ไม่ว่าจะเป็นในด้านเครื่องมือ (tools) เช่นระบบฐานข้อมูล การตรวจสอบคุณสมบัติผู้ควรได้รับสวัสดิการ (means testing) หรือนวัตกรรมในการสร้างเครือข่ายสังคมเพื่อร่วมกันให้บริการหรือกระทั่งรับภาระการเงินระบบสวัสดิการ กล่าวโดยสรุปความท้าทายของระบบสวัสดิการของไทยมี ต้องเร็ว ทั่วถึง และครบถ้วนและต้องไม่แพง มีประสิทธิภาพ ต้องลดความเหลื่อมล้ำได้จริง ให้นำหนักกับการลงทุนด้านสังคมต้องขับเคลื่อนนโยบายอย่างเหมาะสมกับบริบทสังคมการเมืองไทย สุดท้ายต้องปฏิรูประบบการบริหารเพื่อสร้างประชาคมสวัสดิการ ดังที่

เบอร์ตัน อัลเลน (Burton Allen) อ้างอิงใน (อภิรักษ์ จันตะนี, 2561: 86-87) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีรัฐสวัสดิการ (Welfare State Theory) โดยเสนอว่า ทฤษฎีนี้เชื่อว่าสถานภาพและบทบาทขององค์การประชาสังคมขึ้นอยู่กับความสามารถของรัฐในการให้สวัสดิการสังคมแก่ประชาชน ถ้ารัฐสามารถจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ประชาชนมากบทบาทขององค์การประชาสังคมก็จะมีน้อยลง อย่างไรก็ตามในบางสถานการณ์ยังขึ้นกับว่ารัฐบาลมีการรวมศูนย์อำนาจอย่างไร

การที่รัฐได้ดำเนินการจัดรัฐสวัสดิการตามแผนนโยบายของรัฐบาลข้างต้น เพื่อเป็นตามยุทธศาสตร์การทำงาน (พลเดช ปิ่นประทีป, 2558: 178-180) เนื่องจากยุทธศาสตร์ประชารัฐมีกลไกที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ด้วยการรวมพลังจากทุกภาคส่วนในการผลักดันให้เกิดพลังไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก จึงกล่าวได้ว่า นโยบายรัฐบาล ถือเป็นแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่ตัดสินใจโดยรัฐบาล อย่างไรก็ตาม หากพิจารณานโยบายรัฐบาล ในแง่มโนทัศน์เชิงรัฐประศาสนศาสตร์ ถือว่านโยบายรัฐบาล เป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของรัฐบาลที่ต้องแถลงและนำไปปฏิบัติ เพื่อให้ความคุ้มครอง ส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี ความมั่นคงทางสังคม มีฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชน แม้ว่านโยบายรัฐบาล อาจมีความแตกต่างกันหรืออาจมีความเหมือนบางประการ แต่ทุกรัฐบาลต่างมุ่งให้การดูแลความปลอดภัย มุ่งแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งมุ่งกระจายรายได้ให้มีความเป็นธรรมอย่างทั่วถึง นโยบายรัฐบาลมีจุดอ่อนคือการเปลี่ยนแปลงได้ตามการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล จึงพบปัญหาด้านความต่อเนื่อง ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการภาครัฐไทยภายใต้ระบบรัฐสวัสดิการ (Welfare State) โดยศึกษากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐที่เคยใช้ระบบรัฐสวัสดิการ และแนวทางที่ควรปฏิบัติตามหลักการรัฐสวัสดิการ หากมีการนำมาปรับใช้ในการบริหารจัดการภาครัฐไทยแล้วจะส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างไร (พลเดช ปิ่นประทีป, 2558: 191)

ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงในทิศทางใดให้แก่ประชาชนของตน โดยวิธีต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นอำนาจหน้าที่รัฐ ที่พึงจัดให้ถ้วนหน้าซึ่งทรงไว้ความยุติธรรมในการรักษาสิทธิของบุคคล เพื่อให้มีความอยู่ดีกินดีแก่ประชาชน ตามหลักสิทธิมนุษยชนที่พึงจะได้รับ เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐจัดขึ้นเพื่อประโยชน์ร่วมกันของส่วนรวม และเป็นข้อเสนอให้แก่ประชาชนทุกคน ที่อยู่ภายใต้รัฐสวัสดิการตามนโยบายรัฐ (สุถณี อาชวานันทกุล, 2554: 90-93) ทางรัฐบาลก็พยายามลดช่องว่างของความ ยากจนให้เกิดการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมกันให้มากขึ้นชี้ให้เห็นโดยภาพรวมได้ว่า รัฐได้เสริมสร้างนโยบายด้านสวัสดิการสังคมที่เน้นความสำคัญในเรื่องมาตรฐานการครองชีพความเป็นอยู่ที่ดีเป็นความชอบธรรมที่รัฐพึงมอบให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงโดยมีเงินทุนหลักที่จัดสรรเป็นงบประมาณเข้าสู่ระบบรัฐสวัสดิการด้านภาษีที่รัฐจัดเก็บ ส่วนการจัดการสวัสดิการเป็นการตัดสินใจของรัฐบาลที่กำหนดว่า ควรให้ความช่วยเหลือในเรื่องใด ตามสถานการณ์สภาพแวดล้อมหรือความต้องการของสังคมเป็นรัฐที่มีบทบาทหน้าที่ในการดูแลให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตพร้อมทั้งรัฐมีหลักประกันถึงความมั่นคงในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ทั้งนี้ (พลเดช ปิ่นประทีป, 2558: 134) รัฐสวัสดิการมีจุดมุ่งหมาย คือ ต้องการให้เกิดความเป็นธรรมขึ้นในสังคมกับประชาชนทุกคนในประเทศสำหรับรัฐสวัสดิการ ในการเสริมสร้างการให้บริการระบบสาธารณสุขแก่ประชาชน ตามนโยบายรัฐสวัสดิการด้วยการมีส่วนในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำปัญหาความยากจนที่เกิดขึ้นในสังคมไทยก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยเฉพาะด้านรายได้ก่อให้เกิดปัญหาผู้มีรายได้น้อยที่ผลกระทบต่อประชาชน (อัมมาร สยามวาลา และ สมชัย จิตสุชน, 2550: 76) โดยภาพรวมเป็นส่วนใหญ่หรืออาจจะมีมาตรการให้ความช่วยเหลือของรัฐก็ตาม แต่ปัญหาความยากจนในสถานการณ์ปัจจุบันยังเป็นปัญหาใหญ่ระดับชาติ ที่รัฐพยายามเสริมสร้างการให้บริการระบบสาธารณสุขตามนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญ แม้ปัจจุบันจะมีแนวโน้มสถานการณ์ลดลงในระดับหนึ่งก็ตาม แต่ยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศที่รัฐจำเป็นต้องมีมาตรการด้านรัฐสวัสดิการด้านต่าง ๆ

กล่าวสรุปได้ว่า การเสริมสร้างการจัดรัฐสวัสดิการตามนโยบายการให้บริการผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบาย มั่นคง มีหลักประกันในการดำรงชีวิต ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดให้มีขึ้นโดยคำนึงถึงประโยชน์ร่วมกันของส่วนรวมเป็นหลัก ซึ่งสวัสดิการสังคม เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกคนในสังคมตั้งแต่เกิดจนตาย โดยทุกคนมีสิทธิจะได้รับบริการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต สำหรับประเทศไทยรูปแบบสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ การประกันสังคม การช่วยเหลือสาธารณะ การบริการสังคมประกอบด้วย ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการมีงานทาและการมีรายได้ และด้านบริการสังคมและนันทนาการ) ตลอดจนการช่วยเหลือเกื้อกูลของภาคประชาชน ทั้งนี้ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ จึงต้องมีการพัฒนาและบูรณาการจากภาครัฐและทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาการจัดสวัสดิการให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

3. การนำนโยบายรัฐสวัสดิการเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา

ความพยายามที่ผ่านมาของรัฐจะนำนโยบายรัฐสวัสดิการมาใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย ที่เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาความยากจน ของประชาชนในประเทศซึ่งการพัฒนาแก้ไขปัญหาลดความยากจนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน รัฐได้จัดสรรด้านงบประมาณเพื่อดำเนินการนโยบายรัฐสวัสดิการแก่ประชาชน เพื่อช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่างๆ ซึ่งยังไม่ครอบคลุมตรงกับกลุ่มเป้าหมายในการช่วยเหลือประชาชนยากจน ผู้มีรายได้น้อย ภาคการเกษตร (วิชาญ ทราญอ่อน, 2560: 196) รัฐพยายามมีมาตรการเสริมสร้างให้ประชาชนได้อยู่ภายใต้สวัสดิการ ตามหลักสิทธิเสรีภาพของบุคคลการให้ความคุ้มครองด้านสิทธิสวัสดิการ ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ยากจนที่เป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานการให้ความช่วยเหลือในภาพรวมด้านนโยบายเสริมสร้างรัฐสวัสดิการยังไม่เข้าถึงกลุ่มประชาชนเป้าหมายอย่างแท้จริง ในระบบกลไกของรัฐที่ได้ดำเนินการ กล่าวถึงประเทศที่มีนโยบายสังคมในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคม โดยการที่รัฐมีนโยบายโครงการบริการสังคมให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นการสร้างระบบกลไกที่สร้างความมั่นคง (รพีพรรณ คำหอม, 2545: 167)

สำหรับประเทศไทยได้นำแนวคิดการเสริมสร้างด้านนโยบายรัฐสวัสดิการรัฐ ที่ให้ความช่วยเหลือมุ่งพัฒนาให้ประชาชนสังคมไทยมีคุณภาพ จะเห็นได้ว่ามาตรการของรัฐที่ให้ความช่วยเหลือการลดความเหลื่อมล้ำแก่ประชาชนยังอยู่ในระดับหนึ่ง รัฐพยายามยกระดับบทบาทจัดสวัสดิการทางสังคมมาน้อยเพียงใด ที่ประชาชนที่อยู่ภายใต้นโยบายรัฐสวัสดิการของรัฐ (Kumlin, 2002: 189) รัฐสวัสดิการอาจจะประเมินในแง่ลักษณะบทบาทรัฐดำเนินการผ่านระบบกลไกของรัฐ รัฐต้องเน้นการจัดการสวัสดิการต้องคำนึงความเป็นธรรมชาติความเท่าเทียมกันจากการจัดสรรในการพิจารณา ระดับความเข้มข้นสิ่งที่สำคัญให้เห็นว่า รัฐนั้นมีนโยบายเสริมสร้างความเป็นรัฐสวัสดิการหรือไม่นั้นต้องพิจารณาด้านนโยบายสังคมไทย อันนำไปสู่เงื่อนไขของรัฐที่ผ่านกระบวนการกระจายความเจริญทางสังคมให้กับประชาชนได้ทั่วถึง ถ้าไม่มีนโยบายรัฐสวัสดิการย่อมมีผลต่อกลุ่มเดียวที่ได้ประโยชน์ที่ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับความเดือดร้อนที่มีการแข่งขันเสรีมากเกินไป รัฐต้องมีอำนาจทางนโยบายที่จะต้องเสริมสร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชนในสังคม ให้เกิดขึ้นความเป็นอยู่ภายใต้หลักที่ว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (อัลมาร สยามวาลา และสมชัย จิตสุชน, 2550: 165)

ในระบบรัฐสวัสดิการความพยายามของรัฐที่นำระบบรัฐสวัสดิการมาใช้เพื่อเน้นแก้ไขปัญหาลดความยากจน ด้านการศึกษา สิทธิรักษาพยาบาล และเพื่อลดความเหลื่อมล้ำสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐเป็นไปตาม (อนุสรณ์ ธรรมใจ, 2558: 1) การประกาศนโยบายประชารัฐที่เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐโดยกำหนดยุทธศาสตร์ การแก้ไขปัญหาคือเป็นอย่างไรระบบเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับ

กลุ่มเป้าหมายประชาชนได้รับการขยายคุ้มครองทางสังคม และสวัสดิการที่เหมาะสมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สำหรับสร้างความกินดีอยู่ดีให้แก่ประชาชน ตรงต่อความต้องการและสิ่งจำเป็นที่แท้จริงมีศักยภาพเพียงพอในการจัดสรรสนับสนุน ความต้องการพื้นฐานของประชาชนได้อย่างเป็นธรรมอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า รัฐได้กำหนดนโยบายระบบรัฐสวัสดิการมีการกำหนดอำนาจหน้าที่และเครื่องมือต่าง ๆ ที่เสริมสร้างในการสนับสนุนให้รัฐ มุ่งเสริมความกินดีมีความสุขให้ประชาชนในประเทศแต่รัฐยังมีข้อจำกัด นโยบายรัฐสวัสดิการถ่วงหน้าหลายประการ เพราะรัฐอยู่ท่ามกลางระบบทุนนิยมยากที่จะเสริมสร้างนโยบายสวัสดิการแบบยั่งยืน รวมทั้งรัฐต้องให้นายทุนสนับสนุนระบบรัฐสวัสดิการให้เป็นระบบช่วยเหลือซึ่งเป็นแนวทางที่จะลดภาระลงไปได้ ในระบบรัฐสวัสดิการในประเทศไทยปัจจุบันต้องมีรากฐานการพัฒนาด้านเศรษฐกิจที่เป็นรูปแบบสวัสดิการสังคม ที่เป็นกระแสหลักซึ่งรัฐเป็นศูนย์กลางให้บริการแก่ประชาชน ที่มีความหลากหลายความต้องการของสังคม ผสมผสานหลายวิชาชีพ หน่วยงาน องค์กรภาคี ทุกภาคส่วนร่วมกันแก้ไข ปัญหาบนฐานความสำคัญเสมอภาค

4. การเสริมสร้างระบบรัฐสวัสดิการให้เกิดความยั่งยืน

หลักการระบบรัฐสวัสดิการ ยังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันก็ขึ้นอยู่กับ รัฐผู้ใช้อำนาจเพื่อการปกครองประเทศ มีความสามารถจัดระบบให้รัฐสวัสดิการที่ย่อมสามารถหาวิธีการป้องกัน บรรเทาหรือแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นได้เพราะระบบรัฐสวัสดิการ มีประโยชน์ต่อประชาชนในสังคม หากพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว การนำระบบรัฐสวัสดิการนี้มา ปรับใช้กับประชาชนสังคมไทยโดยรัฐกำหนดนโยบายสร้างคุณประโยชน์ต่อสังคม สามารถผลักดันด้านนโยบายแห่งรัฐ ที่เป็นหลักแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และนำระบบรัฐสวัสดิการที่ประสบความสำเร็จมาใช้ในการแก้ไขปัญหาคายกจนให้สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559: 154) เพราะปัจจุบันรัฐมีการจัดรูปแบบภาษีจากประชาชนในอัตราพอสมควร การเปลี่ยนแปลงระบบภาษีแบบอัตราก้าวหน้า เพื่อให้เกิดความชอบธรรมระหว่างคนรวยกับคนจน โดยรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นเพื่อการตัดสินใจของประชาชน รวมถึงระบุปัญหาที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการนำนโยบายมาใช้ เพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อช่วยเหลือประชาชน ควบคู่ไปกับการทำงานของภาครัฐด้วย (กิตติพัฒน์ นนทปัทมเดช, 2544: 88)

อย่างไรก็ตาม นโยบายรัฐสวัสดิการสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงในทุกพื้นที่ทางสังคมในประเทศที่เป็นเงื่อนไขการดูแลประชาชน ขึ้นอยู่กับว่ารัฐเข้ามาจัดการด้านสวัสดิการหรือให้บริการในเรื่องใดแก่ประชาชน หลังจากรัฐได้มีแนวนโยบายเข้ามามีบทบาทในการจัดการด้านสวัสดิการ มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับข้อตกลงที่รัฐ ได้ดำเนินการตกลงทำความเข้าใจกับประชาชน เพราะรัฐมีโอกาสให้ออกชนหรือองค์กรอื่นที่มีข้อจำกัดของรัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนควบคู่การทำงานร่วมกับรัฐ แม้จะมีเสียงคัดค้านถกมองว่าการเสริมสร้างนโยบายรัฐสวัสดิการจะทำให้ประชาชนเกิดความเกียจคร้าน ได้แต่คอยรับการสนับสนุนความช่วยเหลือจากรัฐบาล ตามหลักสิทธิพลเมืองที่รัฐจะต้องจัดให้แก่ประชาชน (สุรพล ปธานวนิช, 2547: 267) แม้รัฐสวัสดิการยังห่างไกลความเป็นไปได้ในระบบรัฐสวัสดิการก็ตาม เพราะการจัดการด้านรัฐสวัสดิการให้แก่ประชาชนยังไม่ทั่วถึง อย่างเห็นได้ชัดเจน เช่น ด้านสิทธิหลักประกันสังคมที่ครอบคลุม เฉพาะลูกจ้างในระบบเท่านั้น นโยบายแบบประชารัฐที่พยายามจะเสริมสร้างให้เป็นรัฐสวัสดิการ แต่ยังมีข้อจำกัดที่เป็นเรื่องยากที่ภาครัฐจะกำหนดนโยบายให้สังคมมีลักษณะเป็นระบบสวัสดิการ ผู้มีอำนาจส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนายทุน กลุ่มธุรกิจที่ไม่ต้องเสียผลประโยชน์ ด้านภาษี อีกทั้งการคัดค้านรูปแบบกฎหมายภาษีที่ดิน ภาษีมรดก และภาษีอัตราก้าวหน้า ที่เป็นรายได้ของรัฐเพื่อนำไปจัดสวัสดิการถ่วงหน้าให้แก่ประชาชน รวมทั้งต้องทำให้

ประชาชนได้ตระหนักถึง ความเป็นพลเมืองและความรับผิดชอบของตนอย่างแท้จริงเพื่อให้เกิดความเท่าเทียม และความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายมากที่สุด

5. สรุป

การเสริมสร้างนโยบายรัฐสวัสดิการแห่งรัฐนี้ถือเป็นนโยบายหนึ่ง ในการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในประเทศ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวหากรัฐบาลมุ่งใช้นโยบายดังกล่าวเพียงเพื่อเป็นประชานิยมแล้ว การพัฒนาที่ยั่งยืนที่รัฐบาลได้ตั้งเป้าไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีก็คงจะไม่เกิดขึ้น แต่ถ้ารัฐใช้นโยบายดังกล่าวเพื่อใช้แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างจริงจังแล้ว จะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนที่สมบูรณ์แบบสอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ถึงแม้ว่ารัฐจะมีการพัฒนารูปแบบรัฐสวัสดิการแห่งรัฐให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองต่อการใช้งานของประชาชน แต่ก็ไม่มีสิ่งใดรับประกันได้ว่าความยากจนจะหมดไปจากสังคมไทย ในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐที่เน้นการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างหลักประกันการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ อย่างน้อยในระดับพื้นฐานแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียม เพื่อบรรเทาผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากนโยบายการพัฒนาประเทศนั้น ไม่ได้มีข้อกำหนดอย่างชัดเจนถึงกฎเกณฑ์ที่จะตัดสินว่าแนวนโยบายเช่นใดจึงจะจัดว่าเป็นหรือไม่เป็นรัฐสวัสดิการ แต่ก็เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันว่า รัฐสวัสดิการสามารถเป็นเครื่องมือของรัฐในการสร้างความเป็นธรรมทางสังคมและความชอบธรรมทางการเมืองโดยอาศัยวิธีการกระจายซ้ำทรัพยากร และเกณฑ์เรื่องการเป็นสิทธิของพลเมืองที่จะต้องได้รับอย่างเท่าเทียม และสร้างความเป็นธรรม ตามนโยบายรัฐสวัสดิการแห่งรัฐ ดำเนินการจัดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมอย่างเป็นระบบ ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้าน เศรษฐกิจฐานราก ด้านสังคม ตามนโยบายภาครัฐที่ได้เสริมสร้างระบบสาธารณสุขให้แก่ประชาชนได้เข้าถึงสวัสดิการด้านต่าง ๆ

เพื่อใช้แก้ไขปัญหาความยากจน ในการช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยให้พ้นจากความยากจนขึ้น รัฐสวัสดิการถือเป็นอีกหนทางในรูปแบบหนึ่งที่สามารถกำหนดด้านนโยบายของประเทศ ซึ่งเน้นการดำเนินการเพื่อเป็นไปตามระบบหลักประกันสุขภาพของประชาชน ในการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพในระดับพื้นฐานแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อบรรเทาผลกระทบที่ประชาชนได้รับ ซึ่งการนำนโยบายรัฐสวัสดิการมาใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยนั้น เพื่อต้องการการสนับสนุนภาครัฐเพื่อมุ่งเสริมสร้างความกินดีมีมีความสุขให้ประชาชนภายในประเทศ และสามารถผลักดันขับเคลื่อนด้านนโยบายรัฐสวัสดิการก้าวหน้าตามแนวนโยบายประชารัฐ ให้เกิดเป็นรูปธรรมสามารถนำแนวคิดทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้จริง เข้าถึงในทุกพื้นที่ทางสังคมภายในประเทศที่เป็นเงื่อนไขการดูแลประชาชน ตามกรอบแนวทางนโยบายรัฐเข้ามาจัดการด้านสวัสดิการให้เข้าถึงบริการสาธารณสุข เพื่อสามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างก้าวหน้าเท่าเทียมทุกระดับชนชั้นต่อไป

6. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การขับเคลื่อนนโยบายรัฐสวัสดิการมาประยุกต์ใช้ เพื่อแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมในประเทศ แม้ไม่อาจหลีกเลี่ยงข้อถ้อยที่ต้องเกิดควบคู่กับประโยชน์ที่ได้รับจากระบบ แต่หากนำหลักการบริหารรัฐกิจที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการดำเนินการตามระบบรัฐสวัสดิการได้เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของระบบรัฐสวัสดิการ โดยสามารถแก้ไขปัญหาความไม่เสมอภาคทางสังคม ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระดับรากหญ้า แม้ไม่หมดไปโดยสิ้นเชิง อาจลดลงได้ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ทั้งนี้โดยที่ประเทศไทยต้องจัดสรรงบประมาณมารองรับระบบรัฐ

สวัสดิการ โดยการปฏิรูประบบภาษี เพื่อสร้างความมั่นคงยั่งยืนตามระบบรัฐสวัสดิการ ควบคู่กับการบริหารจัดการหน่วยงานภาครัฐมีความพร้อมในการบริหารระบบรัฐสวัสดิการ และสามารถจัดการในการเข้ามามีส่วนร่วมในการรับภาระทั้งระดับเป็นชุมชน ซึ่งการนำนโยบายรัฐสวัสดิการมาใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยนั้น เพื่อต้องการการสนับสนุนภาครัฐเพื่อมุ่งเสริมสร้างความกินดีมีความสุขให้ประชาชนภายในประเทศ และสามารถผลักดันขับเคลื่อนด้านนโยบายรัฐสวัสดิการก้าวหน้าตามแนวนโยบายประชารัฐให้เกิดเป็นรูปธรรมสามารถนำแนวคิดทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้จริง เข้าถึงในทุกพื้นที่ทางสังคมภายในประเทศที่เป็นเงื่อนไขการดูแลประชาชน ตามกรอบแนวนโยบายรัฐเข้ามาจัดการด้านสวัสดิการให้เข้าถึงบริการสาธารณสุข เพื่อสามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างก้าวหน้าเท่าเทียมทุกระดับขั้นต่อไป ตามแผนภาพที่ 1 องค์ประกอบการจัดการองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดองค์ความรู้ใหม่

7. หนังสืออ้างอิง

- กิตติพัฒนา นนทปัทมเดช. (2544). *นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พลเดช ปิ่นประทีป. (2558). *วิเคราะห์ความต่างประชานิยม-ประชารัฐ*. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2564, จาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parcy_train/ewt_dl_link.php?nid=31862
- พัชรกันย์ เจริญตันทน์ และคณะ. (2562). *นโยบายสาธารณะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย ผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ*. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 6(2), 333-347.
- รพีพรรณ คำหอม. (2545). *สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร: สามเจริญพาณิชย์.
- วิชาญ ทราญอ่อน. (2560). *โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ*. สืบค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2564, จาก <http://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2560/hi2560-014.pdf>.

- สถาบันพระปกเกล้า. (2562). *ก้าวข้ามความเหลื่อมล้ำ: ความท้าทายของสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- สถณี อาชวานันทกุล. (2554). *ความเหลื่อมล้ำ ฉบับพกพา: แนวคิดหลักกว่าด้วยความเหลื่อมล้ำ*. นนทบุรี: เป็นไท พับลิชชิ่ง.
- สุรพล ปธานวนิช. (2547). *นโยบายสังคมเส้นทางสู่รัฐสวัสดิการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562) *รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและเหลื่อมล้ำของประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อภิรักษ์ จันตะนี. (2561). พุทธรัฐศาสตร์สำหรับการส่งเสริมความมั่นคงแห่งพลเมือง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 10(2), 287-966.
- อนุสรณ์ ธรรมใจ. (2558). *ประชารัฐ ประชานิยม และรัฐสวัสดิการ*. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2564, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/635795>
- อัมมาร สยามวาลาและสมชัย จิตสุชน. (2550). *แนวทางการแก้ปัญหาความยากจน: เสรีนิยม ประชานิยม หรือ รัฐสวัสดิการ*. เอกสารประกอบการสัมมนา. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย.
- Kumlin, S. (2002). *Institutions-experiences-preferences: How welfare state design affects political trust and ideology*. In B. Rothstein & S. Steinmo. (Eds.), *Restructuring the welfare state: Political institutions and policy change*. New York: Palgrave Macmillan.